

Ursula Le Quin

ATUAN TÜRBƏLƏRİ

Tərcüməçi:
Ülviyyə Baykuşak

QANUN NƏŞRİYYATI

Ursula Le Guin

**THE TOMBS
OF ATUAN**

Ursula Kröber Le Quinin “Atuan türbələri” əsəri uşaqlıqda tanrılara həsr olunaraq adından və keçmişindən məhrum edilmiş Tenarın taleyindən söhbət açır. Qaranlıq labirintlər və yeraltı türbələr arasında böyüyən qəhrəman bir gün ora təsadüfən düşən sehrbaz Gedlə qarşılaşdıqdan sonra öz kimliyi, azadlıq və seçim haqqı ilə üz-üzə qalır. Roman hakimiyyət və inancın insan ruhuna təsirini, qorxu ilə böyüdülmüş bir şüurun necə oyanmasını incə psixoloji çalarlarla təsvir edir. “Atuan türbələri” işıq və qaranlıq, əsarət və azadlıq, qorxu və sevgi qarşıdurması üzərində qurulmuş dərin məzmunlu bir hekayədir.

Ursula Le Guin
Ursula Le Quin

THE TOMBS OF ATUAN
ATUAN TŪRBƏLƏRİ

Janr: fantastika, roman
Yaş qrupu: 12+
Ölçü: 130x200 mm
Cild: yumşaq
Səhifə sayı: 224

Naşir:	Şahbaz Xuduoğlu
Tərcüməçi:	Ülviyyə Baykuşak
Redaktor:	Qurban Təbiətoğlu
Korrektor:	Çiçək Quluzadə
Mətn dizaynı:	Ramin Əli
Qapaq dizaynı:	Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı
Bakı, AZ 1102, Tbilisi pr., 76
Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18
Mobil: (+994 55) 212-42-37
e-mail: info@qanun.az
www.qanun.az
www.fb.com/Qanunpublishing
www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-608-69-4

© Qanun Nəşriyyatı, 2026
THE TOMBS OF ATUAN – © 1970,1971 by Ursula K. Le Guin
Published by arrangement with Akcali Agency and
Ginger Clark Literary, LLC.

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları
Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə
nəşri “Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

MÜNDƏRİCAT

PROLOQ.....	7
I fəsil. YEYİLMİŞ.....	9
II fəsil. MƏKANIN ƏTRAFINDAKI DİVAR.....	16
III fəsil. MƏHBUSLAR	37
IV fəsil. YUXULAR VƏ HEKAYƏLƏR.....	58
V fəsil. ZİNDANDAKI İŞIQ.....	82
VI fəsil. TƏLƏDƏ	101
VII fəsil. BÖYÜK XƏZİNƏ	126
VIII fəsil. ADLAR.....	146
IX fəsil. ERRET-AKBENİN ÜZÜYÜ.....	156
X fəsil. QARANLIĞIN QƏZƏBİ.....	176
XI fəsil. QƏRB DAĞLARI.....	191
XII fəsil. EVƏ GEDƏN YOL.....	209

PRƏLOQ

– Evə, Tenar, tez evə!

Axşamdır. Dərin vadidə alma ağacları tam çiçəkləmək üzrədir. Bəzi yerlərdə ilk çiçəklər artıq peyda olub – qara budaqlarda kiçik ağ və çəhrayı ulduzcuqlar görünür. Bir qız ağacların arasında yumşaq, təzə, yaş otların üstündə qaçır, sadəcə, qaçmağın ona verdiyi həzz üçün, elə-belə qaçır. Anasının çağırışını eşidib, geniş dövrə vurur və yalnız bundan sonra evə tərəf dönür. Ana kamin alovu ilə işıqlandırılan otacağın fonunda, qapının ağzında dayanıb. Ağacların altında qaralmaqda olan otların üstündə, sanki bir tük kimi sıçrayan kiçik fiqura baxır.

Ata eyvanın yanında kətmənə yapışmış torpağı təmizləyə-təmizləyə deyir:

– Ona niyə bu qədər bağlanmışsan?! Onsuz da bir aydan sonra onu aparacaqlar. Həmişəlik. Bu onu

dəfn etmək və unutmaq kimi bir şeydir. Axı mütləq itirəcəyin birini sevməyin nə mənası var?! O bizim üçün heç kimdir. Heç olmasa onun üçün pul versəydilər... amma bir qəpik də almayacağıq... Sadəcə onu aparacaqlar, vəssalam.

Ana susur. Ağacların budaqlarının arasında dayanıb səmaya baxan qızından gözünü çəkmir. Yüksək təpələrin üzərində axşam ulduzları par-par yanır.

– O bizim deyil. Yanımıza gəlib, “o, türbələr kahini təyin edilib” deyildiyi gündən bəri bizim qızımız olmaqdan çıxıb. Sən doğrudanmı bunu hələ başa düşməmisən? – atanın səsində kədər və inciklik vardı. – Sənin daha dörd uşağın var. Onlar qalacaq, amma bu yox olacaq. Ondan yapışma, burax getsin!

– Vaxtı gələndə onu buraxacağam, – qadın deyir.

O, Tenara doğru əyilir, Tenar isə yalın, kiçik, ağ, torpağa bulanmış ayaqları ilə ona tərəf qaçır. Qızını qucağına alıb evə keçir, onun qara saçlarından öpür. Ocağın işığında qadının öz saçlarının açıq rəngdə olduğu görünür.

Yalın ayaqlarını soyuq torpağa əmin addımlarla basan ata hələ də çöldə dayanıb təmiz yaz səmasının get-gedə qaraldığını izləyir. Baxışları özünü ifadə etməyə söz tapa bilməməyin kədəri və qəzəbi ilə doludur. O, çiyinlərini çəkir və qadının arxasınca uşaqların səs-küyü gələn evə daxil olur.

I FƏSİL

Yeyilmiş

Xəbərdarlıq buynuzu kəskin həyəcan səsi çıxarıb, birdən susdu. Ortaya çökən səssizliyi, demək olar ki, eşidilməyən, ürək ritmi kimi döyünən davulun səsi altında hərəkət edən saysız-hesabsız ayaq səsləri pozdu. Taxt zalının damındakı çatlardan, sütunlar arasındakı dağılmış kərpic divarların boşluqlarından otağa günəş şüaları süzülürdü. Günəşin doğmasından bir saat keçmişdi. Soyuq havada heç bir hərəkət hiss olunmurdu. Mərmər döşəmədəki çatlardan çıxan quru ot yarpaqları uzun qara paltarlar geyinmiş qadın kahinlərin ayaqları altında qırılıb-tökülürdü.

Onlar dörd-dörd olmaqla nəhəng zalın içindən – iki sütun sırasının arasından keçirdilər. Uzaqdan

davulun boğuq səsi eşidilirdi. Heç kim heç bir səs çıxarmırdı. Qara geyimli qadınların əlindəki məşəllər qaranlıqda işıq saçır və günəş şüalarının arasına düşəndə solğunlaşırdı. Çöldə, Taxt zalının pilləkənlərində kişilər vardı – mühafizəçilər, buynuz çalanlar, davulçular. Nəhəng qapılardan yalnız qara geyimli qadınlar dörd-dörd daxil olub Boş taxta yaxınlaşa bilərdilər.

Qara geyimli daha iki qadın kahin ortaya çıxdı – biri arıq və zəif, digəri isə dolubədənli. Onların arasında ağ libas geyinmiş, əlləri və ayaqları açıqda qalmış təxminən altı yaşlarında bir qızcığaz addımlayırdı. Aydınca görünürdü ki, o hələ çox balacadır. Taxta tərəf gedən pilləkənlərin yanına, artıq onları gözləyən kahin sıralarına çatanda qadınlar dayanıb, qızı önə itələdilər.

Yüksək platformada qurulmuş taxt, sanki tavanın hər tərəfindən sallanan qara hörümçək toru ilə örtülmüşdü. Bunun pərdə, yoxsa sıx kölgələr olduğu bilinmirdi. Taxtın özü qara idi, amma söykənəcəyə və qoltuqaltılara vurulmuş qiymətli daşlar solğun işıq saçırdı. Nəhəng taxt – orada kim otursa, cücə kimi görünərdi – boş idi. Üzərində yalnız kölgələr “oturmuşdu”.

Qız taxta aparan yeddi pilləkənin dördüncüsünə qalxdı. Qırmızımtıl damarları olan qara mərmərdən